

113 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【萬大泰雅語】 國小學生組 編號 3 號

warux

alang nel min kelan hani ga, mala'ulu' carung kelan na warux.

mumarah tagacak na Tibukuw lu Tinbulan, payux la warux cel ki. sable'an ci kagiri', rakat, rarawa', baluku' lanlamu' na babingun morow. anak ni'un ka riliyuw ni uri. kinnabkisan carung rali', ungat ka panelu' lu hapuy hang ga, sable'an naha' ci inlurang na rapit ka warux. ini' bah sunrahu' unlurang ci rapit! warux, mababari' la cinragan ni, musa' magal ci warux ga as ka taxan hari.

ramas nak inrakesan ni ga, babawi' ci katuxul! gunluw tuspa' ci kahuni' arat ga totah murkes. alican ci bari' i warux magal, anak bingun kora' ka amuru' ni. tumogal ci morow lu nasali' rali' ka nabkis ga, sibaxul naha' ci inabal lu cacu' na morow. maskitu' ci ini' bah magrung. umabas ni ramas ka pingelan. siingkux mu carung ga, sable'an naha ci rating na aringu' uri.moka baling ni ga, coman naha' ci ramurux na asinuw nanahi'. kani' ka ini' pasturing ka aringu' la ma.

tehuk morow ga, cilakun ni' ci man_asiluw hari' lu bali'un ni musa' mugel tanux. marngu' laga, sahyawan ni sunlahmi' cumilak.

galan ci nanek uri', " ramas carung ni'un ka riliyuw na warux

ma " ci'uli' alang babang ga, mama' malahang ci riliyuw na warux ni'un naha' arat ga binarun naha'. panahkan ci bani' na barok tumahuk ma ga sanahyagal abun ma. ma'abu' ci aringu' na warux ma ga, matasi' kora' ka ramurux ma. ho' ga, nabkis alang min rali' ga, arat mu intaxan mani' ci riliyuw na warux, lanlamu ka kinane'an mu ragu' nanahi'. arat cu minani' ci riliyuw na warux hiya', ini' cu pasba'iy ni yaba' mu. kani tikiy ka ini' mu ba'iy kinramasan na warux.

riliyuw na warux ga, yona tanga' na wanux ma'iri'. galun ciramagal ini ga matru, pugelan rumangu' lu pababahlan, ramas carung sikarak ci rapit paki' kahuni'. alen mabel baling kahuni' ka rapit, utux ci'uli' mana' baling na kahuni', utux ci'uli' hunhaprow tumuting puing na kahuni', sun kani kumux ka rapit laga, matata' minoh baling lu as karak ka pagilasuw baling tanux la.

萬用黃藤

我們居住的地方最適合黃藤生長，處處可以看見 Tibukuw 和 Tinbulan 這有趣的野生植物，可以製作女生的背簍及食用。以前沒有獵槍和弓箭，它是捕獵飛鼠的好利器！

黃藤佈滿刺，採集困難，高度可到 200 公分，最粗可達 3 公分，除了皮刺要捨去削掉外，幾乎都可以使用。是蓋房子或工寮，用來綑綁家屋的最好利器。盛湯器具也是用藤編製而成，再用獵物的血把隙縫填滿，就不會漏湯汁。

根部將近六分處可以曬乾，切分成等寬的長條狀，整根也可以曬乾製成釣魚竿，因為韌性強、不易斷裂。第六分處以上的嫩莖是老人家最愛的藤心，藤心湯喝起來苦苦的不怎麼好喝，卻可以解熱、降血壓，又可讓身體強壯。阿美族的社會，特別喜愛藤心，在我們的部落好像很少人喜歡這一味。

尾端是最不可思議的地方，因為呈倒鉤狀態，只要收集五至六根的黃藤尾，曬乾綁成一束就可以在白天抓到飛鼠！看準樹上的樹洞，一人用黃藤尾在洞口攔，另一人猛敲樹幹，驚動飛鼠，飛鼠就會自投羅網。